

[Kaj V. Andersen.]

anden sektor i det offentlige liv, der kan påvise en sådan — og for så vidt for denne gruppes vedkommende ret ukontrolleret — stigning.

For 40 pct.s tilskudsgruppens vedkommende rører lovforslaget jo overhovedet ikke ved noget. Der er ingen, der rører de mindre bibliotekers tilskud. Der er ingen, der rører ved 2½ pct.s tilskuddet til de fælles opgaver, bibliotekerne har. Der er ingen, der piller ved 6 pct.s reglen, der for tiden gælder forfatterne — den, som de selvfølgelig ikke er tilfredse med, det ved vi godt, men vi venter jo også alle sammen på betænkningen fra det store bogudvalg.

Nedskæringen rammer derimod de større biblioteker, som i meget vid udstrækning har påtaget sig aktiviteter, der rækker væsentligt ud over, hvad der er almindeligt, hvad der er en almindelig og naturlig opgave for biblioteker. Det drejer sig om kulturelle aktiviteter, som er beskrevet så mange gange fra denne talerstol — også i vendinger, som har været adskilligt skarpere end dem, jeg bryder mig om at anvende. De har altså fået et varsel om, at de kan ikke fortsat ekspandere på bekostning af en lang række andre organer i vort samfund, kommunalt støttede, statsstøttede, halvofficielle, halvprivate, helt private osv., osv. — en overlappning, et kulturelt udbud og overbud, som forekommer ganske urimeligt.

Disse biblioteker kan, hvis dette lovforslag bliver vedtaget, få en forsmag på, hvad bloktilskudstanken en dag vil indebære, hvis de kommer ud for at skulle få den realiseret hos en, skal vi sige uvenlig kommune. Nu tager vi det værste først. Blot dette til belysning af, at dette er kun en forsmag på, hvad man eventuelt kunne forestille sig kan ske. Der er ikke trusler indbygget i det. Men der er en vis form for appel til den sunde fornuft, som jeg tror en række kommuner vil udvise over for en overhåndtagende aktivitet — jeg vil kalde det den unaturlige biblioteksaktivitet, som vi konstaterer i en række kommuner.

Vi glæder os til at se, hvad det er for et forslag, den højtærede kulturminister vil fremsætte. Kunne vi komme op på et besparelsesbeløb, der bare ligner dette her, så er vi vældig godt tilfredse. Det er så tænkeligt, kulturministeren mener, at det er et mere

hensynsfuldt forslag, han fremsætter. Det vil vi vurdere i udvalget på en venlig måde.

Poulsgaard (FP):

Jeg var desværre forhindret i at høre, hvad ministeren sagde, for jeg var til møde et andet sted i huset.

Vi er enige i de intentioner, der ligger bag dette lovforslag, men så er jeg faktisk også ved at være bange for, at enigheden begynder at høre op. Det, som hr. Kaj V. Andersen nu omtaler, er jo rigtigt. Hvis vi ser lidt tilbage i tiden, så lå i 1962-63 skatteyderudgifterne til bibliotekerne på 60 mill. kr. I 1965 passerede de de 100 mill. kr. og i 1968 de 200 mill. kr., i 1971 de 300 mill. kr., og nu begynder vi at nærme os et tal på over 700 mill. kr. for biblioteksvæsenet. Det er jo fuldstændigt vanvid. Der er ikke et sted, der har ekspanderet som dette.

Men det, der ligger i dette lovforslag, er faktisk, at de fattige kommuner bliver straffet. Så længe vi opretholder den fortvivlede indkomstskat, så vil det altså sige, at en rig kommune stadig væk får råd til at yde service til sine borgere, mens en fattig kommune ikke får det.

Det skal være helt klart, der skal ikke være nogen misforståelser, at fremskridtspartiet for det første ønsker at få alle de nymoderne påhit ud af biblioteksområdet, de hører ikke hjemme dér, og for det andet mener vi, at vi må og skal over til, at bibliotekerne f. eks. over en 15 års periode bliver selvfinansierende; man kan begynde at opkræve en form for gebyr eller lignende.

Dette lovforslag er vel også en forlængelse af den spareforhandling, der var sidste sommer, hvor der pludselig også kom biblioteker ind; det var ikke en hellig ko længere, og det kunne vi kun hilse med tilfredshed. Det var jo kedeligt, at venstre ikke var hjemme dengang, hvor der kunne have været samlet et flertal for dette, men som sagt: vi må håbe, at fornuften sejrer.

Vi kan, som jeg sagde også ved behandlingen den 20. november, ikke give dette forslag nogen særlig velvillig behandling, men vi er da parat til at se på det i udvalget.

(Kort bemærkning).

Lysholt Hansen (S):

De tal, som hr. Poulsgaard nævner for,